

20. KESKAJA SÖÖGIKOMBED

Keskaegsed söögi kombesid erinesid nüüdisaegsetest üsna oluliselt. Sööjad istusid ainult laua ühes küljes, et teenritel oleks kergem toitu juurde tuua. Külaliste laua äärde paigutamisel jälgiti rangelt, et igaühel oleks talle vääriline koht. Tähtsamad külalised istusid peremehe kõrval.

Toidunõusid oli laual vähe: soola- ja sinepitopsid, iga suu jaoks ***peeker** ja nuga.

Söömaaeg algas käte pesemisega, sest söödi kätega. Seejärel loeti väike palve ning siis asuti roogi maitsma. Toitude hulgas olid aukohal liharoad.

Toidu ettetõstmiseks kasutati lusikat ja kahvli. Kahvel oli tavaliselt kas kahe- või kolmeharuline. Neljaharuline kahvel tuli kasutusele alles 17. sajandil.

Taldrikuid asendasid sageli suured leivaviilud. Nende peale tõstsid sööjad suurest nõust toitu. Mõnikord söödi lauanaabriga ühiselt vaagnalt.

Laua ääres oli täis suuga rääkimine keelatud. Halvaks kombeks peeti laudlinasse nuuskamist või sellesse noa puhastamist. Noaga hammaste torkimine, matsutamine ja luristamine olid keelatud.

Laudlinaga võis aga rasvast suud ja sõrmi puhastada.

Allikas: Ajalootund R2-s "Keskaja olmet ja lauakommetest"

Peolaud oli linaga kaetud. Söömaaja alustuseks mängiti pilli. Enne sööki loputati kausis sõrmi. Laua keskele asetati suur savikauss lihaga. Liha tõsteti leivaviilu peale.

- peeker – jalaga jooginõu

Keskaegse Itaalia söögikombed Leonardo da Vinci järgi:

- Keelatud on istuda laua peal, seljaga laua poole või mõne teise külalise süles.
- Keelatud on jalga laua peale tõsta.
- Keelatud on istuda laua all, isegi lühikest aega.
- Süües on keelatud pead taldrikule panna.
- Ilma luba küsimata ei tohi napsata toitu lauanaabri taldrikult.

- Ilma luba küsimata ei tohi lükata naabri taldrikule eemaletõukavat või pooleldi näritud toitu.
- Vesteldes ei tohi sõrmega ninas ega kõrvas urgitseda.
- Samuti ei tohi silmi pööritada ega õudseid nägusid teha.
- Enda ette ei tohi sülitada ja enda kõrvale samuti mitte.
- Kes tunneb vajadust oksendada, lahkugu lauast, samuti see, kel pissihäda peale tuleb.
- Lauas viibimise ajal on keelatud lauanaabrit põlema süüdata.
- Lauas ei tohi vandenõusid sepitseda, välja arvatud isandaga.

Allikas: <http://www.lounaleht.ee/>

Pildid internetist.